

Loven, og Rigsdagen er saaledes i sin gode Ret, ja, det vil vel endogsaa være dens Pligt at drage vedkommende Minister til Ansvar i saa Henseende, om den ikke finder Ministerens Grunde at være fyldestgjørende, eller som det hedder i Forslaget „vigtige“. Man har her noget mere Bestemt — idetmindste forekommer det mig saaledes — at holde sig til, end naar man vedtager Udvalgets Forslag, hvori det hedder saaledes: „Hs. Majestæts Regjering“, thi selv om Ordene: „Hs. Majestæts“ gaae ud, og det kun kommer til at hedde: Regjeringen, saa tror jeg dog, at det er mindre correct. Man synes nemlig herved at komme ind paa den collective Ansvarlighed, og hvem bærer saa Ansvaret? Ja, Ansvaret er hos Regjeringen, vil man kunne svare, men vi kunne jo ikke drage hele Regjeringen til Ansvar i disse Sager; vi kunne kun drage den enkelte Minister til Ansvar, der har med disse Sager at gjøre. Jeg tvivler ikke om, at det kan opfattes anderledes, jeg tvivler ikke om, at det ærede Udvalg vel har overveiet hvad det har opstillet, men jeg siger, at efter min Opfatning er det et correctere Udtryk, at der staaer, at Ansvaret ligger hos vedkommende Minister, saaledes at han, naar han ikke har havt vigtige Grunde for at handle saaledes, som han har, kan kræves til Ansvar derfor af Rigsdagen. Det, der for mig er Hovedsagen ved denne Lovs Behandling, det er, at vi virkelig her naae et Udbytte, og jeg skal gjerne for mit Vedkommende række mig saa langt som muligt, ligesom jeg ogsaa er overbevist om, at saavel det ærede Udvalg som det ærede Thing vil gjøre det Samme. Der er hengaaet en lang Række af Aar med Bestræbelser for denne vigtige Landbosag, og jeg for mit Vedkommende og vistnok Mange med mig kan ikke noksom række den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og Flere med ham for, at de have sat denne Sag i Bevægelse, da Sagen om Fæstes Overgang til Selveiendom i sin store Almindelighed ikke

i denne Session havde nogen Udsigt til med Nytte at kunne føres videre; men det skalde gjøre mig, og jeg er overbevist om, Mange med mig ondt, dersom dette Lovforslag ikke kom til at gaae ud i Livet, hvis det forøvrigt, for den knap tilmaalte Tids Skyld, er muligt, at det kan føres saavidt.

Winther: Dersom man skalde komme til at gaae den Vej at vedtage det Endringsforslag til § 1, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Kiøbenhavns 5te Valgkreds (Zillisch), saa vil jeg henstille, om der ikke i Fortegnelsen kunde optages et Gods, som utvivlsomt hører til offentlige Stiftelser, til saadanne, som ikke Noget har tænkt paa at ville undtage fra denne Overgang fra almindeligt Fæstegods til Selveie eller Arvesfæste saaledes, som Loven gaaer ud paa, nemlig det „Davidsenske Legats Gods“, som er beliggende i Hads Herred i Marhuus Amt. Dette Legatgods, som ikke findes i denne Fortegnelse, tror jeg bør optages, da det er ufordel for Fæsterne selv som for de Fattige paa Godset og et Par andre Sogne i Hads og Bjerre Herred, og dets Regnskab, saavidt jeg veed, bliver revideret under Cultusministeriet. Ved netop at tænke paa Fundatsen for dette Gods er jeg kommen til at tvivle om, om de Bestemmelser, der findes i denne Lov, ere betryggende for ethvert Gods, som kan bringes ind under den, idet nemlig Fundatsen har ganske særdeles fordeelagtige Vilkaar for Fæsterne, hvortil der her i Lovforslagets § 2 kun staaer en almindelig Bestemmelse, der gaaer ud paa, at dersom Godsets Bønder findes ved Fundatser eller andre Dispositioner at være indrømmet særegne Begunstigelser, bliver der fremdeles for den paagjældende Bruggers Vedkommende at give en Moderation i Anslagssummen efter Taxationscommissionens Skjønne.